

tage Eben af den Christne og en jødiskt Præst til at modtage den af Jøden. Jeg skal anføre et Exempel om, hvad der er skeet siden Grundloven var for til Forhandling, netop med Hensyn til Eben. Da var det Brug, at Jødens Eed blev afgiven under den Form, at Præsten modtog Eben; men denne Form er affattet, og den er affattet paa Foranledning af det nuværende Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Klein), Formanden i Sø- og Handelsretten. Det er et Argument, vi ikke maae glemme. Jeg kommer nu til Hovedsagen, nemlig hvorledes, man dengang Grundloven blev givet, opfattede Sagen, og hvorledes Betænkningen fra det i Grundloven nedsatte Udvalg lød. Det glæder mig, at den ærede Minister har støttet sig saa væsentlig til denne Betænkning, der er affattet af en Mand, som jeg troer har et frit, et fordoms frit Blik paa de fleste politiske Forhold. Jeg troer, at netop hans Ord og de Ord, som den ærede Minister benyttede til sin Argumentation, ere den væsentligste Støtte for min Argumentation. Jeg skal derfor komme tilbage dertil og med den ærede Formands Tilslættelse oplæse de Ord, som den ærede Minister oplæste om den Paragraph i Grundloven, som efter min og jeg troer hele Thingets Mening hjemler anerkjendte Troessamsfund udenfor Folketirken — thi jeg taler jo ikke alene om Jøder, men om alle anerkjendte Troessamsfunds Medlemmer — den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder, medens den samtidigt paalægger dem fuld Ydelse af de borgerlige Pligter, saa at de ikke derved kunne flyde sig ind under, hvad deres Religion fordrer. Betænkningen siger: „Vel har man ikke overseet“ — paa denne Passus støtter den ærede Minister sig især „at vor hele historiske Udvikling, Enheden i Folkets religiøse Betsjendelse, og den deraf paavirkede almindelige Tænkemaade maaskee“ — jeg beder bemærket: maaskee — „idetmindste for Diebliffet vilde gjøre det ret naturligt, om visse Embedsstillinger, som ere af særegen Betydning for Folket, forbeholdtes Betsjenderne af den Kirke, der i selve Grundloven betegnes som Folkets Kirke,“ altsaa ikke som Statskirke. Dette er nu, hvad den første Sætning siger; derefter hedder det: „Man har derved nærmest tænkt paa Ministerposter,

Dommer- og Dvirghedsembeder.“ Man nævner disse tre Classer Embeder som dem, man kunde tænke sig, at det store christelige Folk ikke gjerne saae i Hænderne paa anderledes Troende. Jeg vil nu naturligviis ikke omtale den ene Klasse, hvorom vi i Diebliffet discutere, men de to andre skal jeg nævne. Troer virkelig den ærede Minister, eller troer Noget her i Thinget eller her i Landet, at Befolkningen vilde føle sig generet ved paa Ministerbænken at see en Justitsminister, en Krigsminister, eller en Finantsminister — jeg nævner disse to, de ere tilstede — der vare anderledes Troende, Catholik eller Jøde? Jeg kan ikke nægte, at jeg holder det, at troe, at Befolkningen vilde have denne Mening, for latterligt. Jeg kan støtte mig heri paa Udlandets Exempel, da man blandt andre Steder i Holland ikke har havt nogen Betsjendelighed ved at see en Jøde fungere som Justitsminister, som tillige senere var Dommer. Den anden Klasse, der nævnes i Betænkningen, er Dvirghedsembeder. Vil man virkelig troe, at Noget vil føle sig stødt ved at see en Jøde som Borgmester i Kjøbenhavn eller som Politidirecteur, naar han kunde udføre disse Functioner bedre end en Anden, der var Tale om at ansætte, og som hørte til den lutherste Kirke? Jeg kan ikke forstaae, at Noget virkelig vil hævde en saadan Anstuelse, og jeg troer heller ikke, at Noget vil hævde den; men man vil alene hævde den ligeoverfor Dommerne. Jeg har derfor ogsaa kun udtalt mig derom for tydeligt at vise, at den Betsjendelighed, man dengang gik ind, laa i, at man troede, at det var for stærkt et Stridt at gjøre strax, om man tillod, at en Ministerpost, et Dommer- eller et Dvirghedsembede blev besat med en anderledes Troende. Men hvorledes udtrykte Ordspøreren for Udvalget sig saa. — Jeg maa gjentage, hvad han sagde, at man ikke havde overseet, at vor hele historiske Udvikling, Enheden i Folkets religiøse Betsjendelse, og den deraf paavirkede almindelige Tænkemaade, maaskee vilde medføre, at Befolkningen kunde ønske at see nogle Embeder bevarede for Betsjendere af den lutherste Kirke — maaskee; han indrømmede altsaa, at der var Tvivl, og for endnu tydeligere at vise, hvor lidet han var sikker paa, at denne Anstuelse var gjældende, tilføiede